

7/1434

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.16.0.SGB.0..01.00.610-21815
Konu : Soru Önergesi

06/02/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 14/01/2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/2760 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Çetin SOYSAL'ın 7/1434 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK:
Cevap (3 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ÇETİN SOYSAL'IN 7/1434 ESAS
NO'LU SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN BAKANLIĞIMIZ
CEVABI**

SORU 1: Bakanlığınıza bağlı Koruma Kurulu'ndan söz konusu inşaatla ilgili olarak gereken izinler alınmış mıdır? Eğer alındıysa 3 bin yıllık tarihin olduğu ifade edilen bu yerle ilgili izin verilmesinin gerekçesi nedir?

CEVAP 1: : İstanbul İli, Eminönü İlçesi, 67 pafta, 58 ada, 1-2 parseller, İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 12/07/1995 tarihli ve 6848 sayılı kararıyla belirtilen, 04/06/2001 tarihli ve 12869 sayılı kararıyla da ilan edilen Kentsel Arkeolojik Sit Alanı ve 06/09/1982 tarihli ve 17804 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile ilan edilen İstanbul Sultanahmet Meydanı Turizm Merkezi sınırları içinde kalmaktadır.

Kültür ve Turizm Bakanlığınca 22/09/2005 tarihinde onanlı 1/5000 ölçekli Tarihi Yarımada- Eminönü İlçesi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Tarihi Yarımada- Eminönü İlçesi Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı bulunmaktadır.

Bahsi geçen taşınmazlar bu planlardan I. Derece Koruma Bölgesinde ve "Arkeolojik Park, Turizm ve Kültür Alanında kalmakta olup, İstanbul I. Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 13/12/2000 tarihli ve 12298 sayılı kararıyla da bu işlerin verilmesine ve önerilen avan projenin kazı çalışmasında temel kotuna inilmesi ve çıkacak verilere göre revize edilmesi şartıyla uygun bulunduğundan karar verilmiştir.

Kamu mülkiyetinde olup, 49 yıllığına Sultanahmet Turizm A.Ş'ne kiralanın Eski Sultanahmet Cezaevi ve Tevkif Evi, Yeni Four Seasons Oteli Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun 10/07/1981 tarihli ve 13012 sayılı kararıyla korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmiştir. İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulunun 06/11/1991 tarihli ve 3112 sayılı kararı ile Rölöve ve Restorasyon Projeleri onaylanmış, 29/12/1999 tarihli ve 11528 sayılı kararı ile de Koruma Grubu II olarak belirlenmiştir.

Söz konusu otelin bahçesinde yapılmak istenen ek yapılara ilişkin İstanbul I. Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunca alınan 11/08/2004 tarihli ve 79 sayılı kararı ile 27/11/2002 tarihli ve 14463 sayılı kurul kararı gereği düşey ayak sayısı azaltılmış olarak hazırlanan ek yapılanmaya ait avan projenin uygun olduğuna karar verilmiştir.

07/09/2005 tarihli ve 1158 sayılı Karar ile Kurulun 11/08/2004 tarihli ve 79 sayılı kararı ile istenen ve 26/01/2005 tarihli ve 403 sayılı karar ile onaylı 1/1000 ölçekli Eminönü Koruma amaçlı Uygulama Planı notlarında belirtilen Kentsel Tasarım Projesi ve Kentsel Tasarım Rehberi'ndeki esaslar dikkate alınarak kurula iletilmesi şartıyla 11/08/2004 tarihli ve 79 sayılı olarak uygun bulunan avan projede yapılan tadilatları içeren avan projenin prensip olarak uygun olduğuna karar verilmiştir.

İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 23/01/2006 tarihli ve 1527 sayılı kararı ile ek yapılara ait uygulama projesinin belediyesince imar mevzuatı ve statik yönden incelenmesi şartıyla uygun olduğuna, ayrıca Arkeolojik Park olarak düzenlenen alan ile ilgili projenin ve detaylarının eş zamanlı bitirilerek fotoğraf ve raporlarının kurulda incelenmesinin uygun olduğuna, uygulamanın İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve müellif mimar sorumluluğunda incelenmesine karar verilmiştir.

Söz konusu kurul kararı ve İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğünün talebi gereğince anılan alanda, bahsi geçen müze müdürlüğünce kurtarma kazıları yapılmasının uygun görüldüğü 26/01/2007 tarihli ve 12994 sayılı yazımızla İstanbul Valiliğine bildirilmiştir.

Kazı çalışmalarına ilişkin raporlar düzenli olarak Bakanlığımıza ve ilgili Koruma Bölge Kuruluna gönderilmektedir.

Yukarıda bahsi geçen kurul onaylı projede arkeolojik kalıntıların bulunduğu alanda 3 adet yeni yapı bloğu tasarlanmış olup, bu bloklar arkeolojik kalıntıların bulunduğu zeminden yükseltilerek belli noktalarda tanzim edilmiş sömenler üzerinde yer alan taşıyıcı kolon- giriş ve döşeme sistemi üzerinde yer almaktadır.

İstanbul IV Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulunun 29/08/2007 tarihli ve 1693 sayılı kararı ile; konu ile ilgili daha önce alınmış kurul kararı ile arkeolojik kazılar neticesi ortaya çıkarılan korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının konservasyonuna ve sergilemesine yönelik proje ve raporlarının, koruma ekibi ve çalışma etapları ile çalışma bölgelerinin kurula bildirilmesi hususlarında çalışmaların ivedilikle yapılmasının istenmesine rağmen, bu konuda henüz kurula sunulmuş bir çalışma bulunmadığından, alanda yapılan her türlü inşai faaliyetin proje müellifi ve korumayı yapacak uzmanların katılımının sağlanmasıyla kurulca 05/09/2007 tarihinde yapılacak yerinde incelemeye kadar durdurulmasına karar verilmiştir.

12/09/2007 tarihli ve 1704 sayılı kurul kararı ile bilim kurulu oluşturulup, iş programı iletilinceye kadar Arkeolojik Park ile ilgili çalışmalar dışındaki tüm inşai uygulamaların durdurulmasına karar verilmiştir.

Konuya ilişkin ilgili Koruma Bölge Kurulunca en son alınan 24/10/2007 tarihli ve 1769 sayılı karar ile çalışmaların seyri hakkında aylık raporların kurula iletilmesi ve 29/08/2007 tarihli ve 1693 sayılı kurul kararı ile durdurulan inşai faaliyetlerin devam edebileceği kararı alınmıştır.

SORU 2: Bakanlığınız tarafından konuyla ilgili herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?

CEVAP 2: Four Seasons Oteli ek inşaatına ilişkin basında çıkan muhtelif haberler üzerine, konu Bakanlığım Teftiş Kurulu Başkanlığına incelenmek üzere iletilmiştir.

SORU 3: Bakanlığınızca, inşaatın durdurulması için herhangi bir girişimde bulunulmuş mudur?

CEVAP 3: Teftiş Kurulu Başkanlığınca incelenmesi sonucunda alınacak kararlar doğrultusunda gerekli işlemler yapılacaktır.

SORU 4: İstanbul'un Dünya Kültür Mirası Listesi'nden çıkarılmasının sonuçları ne olacaktır?

CEVAP 4: Bir varlığın "Tehlike Altındaki Dünya Miras Listesi"ne alınması, varlığın ciddi ve önemli bir tehdit altında olduğu anlamına gelmekte olup, varlığın korunması için önemli tedbirlerin alınmasını gerektirmektedir. UNESCO, Dünya Miras Komitesi Tehlike Altındaki Dünya Miras Listesindeki varlığın korunma durumunu yıllık olarak izlemekte ve değerlendirmekte, bu değerlendirmeler sonucunda da varlığın korunmasına yönelik ek önlemler isteyebilmektedir. Gerekli önlemlerin alınmaması ve varlığın Dünya Miras Listesinde yer almasını sağlayan özelliklerini kaybetmesi halinde Komite varlığın hem Dünya Miras Listesinden hem de Tehlike Altındaki Dünya Miras Listesinden çıkarılmasına karar verebilmektedir.

SORU 5: İstanbul'un Dünya Kültür Mirası Listesi'nden çıkarılması riskini bertaraf etmek için Bakanlığınızca yapılan çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?

CEVAP 5: UNESCO Dünya Miras Komitesinin 27, 28, 29, ve 30 uncu Dönem Toplantılarında İstanbul'un Tarihi Alanlarının "Tehlike Altındaki Dünya Miras Listesi"ne alınması hususuna ilişkin olarak alınan kararlar gereğince ülkemizden istenilen ve İstanbul'un Tarihi Alanlarının "Tehlike Altındaki Dünya Miras Listesi"ne kaydırılmaması için alınan tedbir ve yürütülen çalışmaların yer aldığı 2004, 2005, 2006 ve 2007 yıllarına ait ilerleme raporları Bakanlığımca hazırlanarak değerlendirilmek üzere Dünya Miras Merkezine iletilmiştir.

Söz konusu raporlarda korumaya ilişkin yapılan yasal düzenlemeler, alan yönetim planı, yenileme alanları, Tarihi Yarımada'da korumaya yönelik yürütülen büyük projeler, Marmaray ve Metro Sistemleri, Four Seasons Otelinde yürütülen kazı çalışmaları, Kara ve Deniz Surlarının restorasyonu v.s. gibi konular hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

Dünya Miras Komitesinin önem verdiği İstanbul'un Tarihi Alanlarının tampon bölgesinin belirlenmesi ve alan yönetim planının hazırlanması ile ilgili çalışmaların ivedilikle tamamlanması için İstanbul Büyükşehir Belediyesine alınan kararlar iletilmiştir. 2863 sayılı Kanuna 5226 sayılı Kanun ile eklenen Ek-2 maddesine göre İstanbul Alan Yönetim Planını hazırlamak İstanbul Büyükşehir Belediyesinin sorumluluğundadır. Dünya Miras Komitesinin 2007 yılındaki 31 inci Dönem toplantısında almış olduğu karar gereğince; 1 Şubat 2008 tarihine kadar UNESCO Dünya Miras Merkezine iletilmesi istenilen daha önceki raporlarda da yer verilen Tarihi Alanların Tehlike Altındaki Miras Listesine kaydırılmasını bertaraf etmek üzere yürütülen çalışmaların yer alacağı 2008 yılı ilerleme raporu Bakanlığım Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünce hazırlanmakta olup, değerlendirilmek üzere Dünya Miras Merkezine iletilecektir. Ayrıca; İstanbul'un Tarihi Alanlarında inceleme yapmak üzere Dünya Miras Merkezince görevlendirilecek heyet İstanbul'a davet edilmiş olup, heyetin yapacağı incelemelere ilişkin İstanbul Valiliği ve Büyükşehir Belediye Başkanlığınca yapılacak çalışmaların, Bakanlığımca koordinesi yürütülmektedir.

